

โครงการฝึกอบรม หลักสูตร การปลูกและการใช้ประโยชน์ไม้ไผ่อย่างยั่งยืน

๑. หลักการและเหตุผล

ไผ่ จัดเป็นพืชเศรษฐกิจเอนกประสงค์ชนิดหนึ่ง ที่เอื้อประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก มนุษย์รู้จักนำไผ่มาใช้ประโยชน์ตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ โดยนำเอาส่วนต่างๆ ของไผ่มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันปัจจุบันมีการนำไม้ไผ่จากป่าธรรมชาติออกมาใช้ประโยชน์กันมาก จนเกินกำลังผลิตกรรมป่าไม้ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงเพิ่มบทบาทในการศึกษาวิจัยด้านการปลูก การจัดการ การใช้ประโยชน์ ตลอดจนการส่งเสริมให้ภาครัฐและเอกชนหันมาสนใจในการปลูกไม้ไผ่ เพื่อใช้เป็นแหล่งวัตถุดิบสำหรับใช้ในระดับชุมชน ไปจนถึงระดับอุตสาหกรรม โดยไม่ต้องไปพึ่งพาไม้ไผ่จากป่าธรรมชาติเช่นที่ผ่านมา เพื่อรองรับอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกร หน่วยงานภาคเอกชนและภาครัฐ ที่มีความสนใจในการปลูกและการใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่ ได้มีความรู้ในเรื่อง เทคนิคการขยายพันธุ์ การปลูก การบำรุงดูแลรักษา การจัดการสวนไผ่เชิงเดี่ยว และปลูกผสมร่วมกับไม้ป่า โดยเฉพาะการปลูกร่วมกับยางพาราซึ่งเป็นที่น่าสนใจของเกษตรกรในท้องถิ่นทางภาคใต้ การใช้ประโยชน์จากส่วนต่างๆ ซึ่งนอกจากหน่อและลำแล้ว ยังใช้ส่วนของใบและราก มาทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ตลอดจนการป้องกันรักษาลำไผ่เพื่อสามารถนำมาใช้ประโยชน์เป็นเวลายาวนาน รวมทั้งการนำเศษเหลือมาเผาถ่านเพื่อเพิ่มมูลค่าไม้ไผ่ อันเป็นการสร้างงานและอาชีพภายใต้การจัดการสวนป่าที่เหมาะสมและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนกรรมป่าไม้ โดยกลุ่มพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีจึงได้จัดฝึกอบรมความรู้เรื่องเกี่ยวกับไม้ไผ่ในด้านต่างๆ ทั้งการขยายพันธุ์ การปลูกและการใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้และเทคนิคต่างๆ ในด้านการปลูก การจัดการ และการใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานป่าไม้ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในสวนป่าไผ่ และเป็นการส่งเสริมอาชีพ เพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ปลูกต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

๒.๑ เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในการปลูก การจัดการ และใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ให้แก่เกษตรกร ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการที่สนใจในการปลูกและใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่

๒.๒ เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการปลูกไม้ไผ่ให้เพิ่มมากขึ้น ทั้งในรูปเชิงเดี่ยว และปลูกผสมร่วมกับไม้ยืนต้นและไม้ยางพารา ซึ่งเป็นการลดปัญหาการตัดไม้ไผ่จากป่าธรรมชาติมาใช้ประโยชน์

๒.๓ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินการปลูกสร้างสวนไผ่ต่อไป

๒.๓ เพื่อเปิดโอกาส...

๓. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

เกษตรกรผู้ปลูกไม้ไผ่ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกและส่งเสริมการปลูกไม้ไผ่ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงผู้สนใจในงานปลูกสร้างสวนไผ่และการใช้ประโยชน์

๔. จำนวนผู้เข้ารับการอบรม

จำนวน ๓๐ คน

๕. ระยะเวลาในการฝึกอบรม

จำนวน ๔ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐

๖. สถานที่จัดการฝึกอบรม

ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิจัยป่าไม้ภาคใต้ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา

๗. วิธีดำเนินการฝึกอบรม

๗.๑ ภาคบรรยาย โดยมีหัวข้อ ดังนี้

- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับไผ่
- การใช้ประโยชน์ไม้ไผ่อย่างคุ้มค่า
- การยืดอายุการใช้งานไม้ไผ่

๗.๒ ภาคปฏิบัติ โดยมีหัวข้อ ดังนี้

- การใช้ประโยชน์ไม้ไผ่อย่างคุ้มค่า
- การยืดอายุการใช้งานไม้ไผ่

๗.๓ ศึกษาดูงาน แปลงปลูกไผ่ของสถานีวนวัฒนวิจัยสงขลา จังหวัดสงขลา

๘. วิทยากรในการฝึกอบรม

๘.๑ นายสมบุรณ์ บุญยืน	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
๘.๒ นายสุทัศน์ เล้าสกุล	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
๘.๓ นายวัลลยุทธ เฟื่องวิวัฒน์	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
๘.๔ นางสาวปิยะวดี บัวจงกล	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
๘.๕ นางมยุรี จิตต์แก้ว	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

๙. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผลผลิตบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมหลักบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นจำนวนเงิน ๒๕๕,๔๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นห้าพันสี่ร้อยบาทถ้วน)

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะ...

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ เกษตรกร ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการปลูกไม้ไผ่ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ให้มากขึ้น

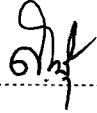
๑๐.๒ การใช้ประโยชน์จากผลผลิตของหน่อและลำไม้ไผ่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิต และตรงต่อความต้องการของตลาด

๑๐.๓ เพิ่มพื้นที่ปลูกไม้ไผ่ในหลายรูปแบบ เช่น สวนไผ่สวนเกษตรควบกับไม้ไผ่ สวนยางพาราควบไม้ไผ่ปลูกบริเวณบ้านเรือนเพื่อใช้ในครอบครัว การปลูกไม้ไผ่เป็นรั้ว หรือการปลูกไม้ไผ่ในที่ชุมชน เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น ทำให้ลดการตัดไม้ไผ่ในป่าธรรมชาติลงได้

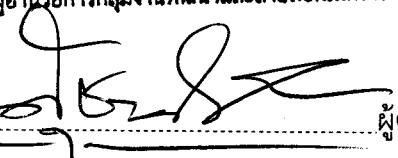
๑๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๑.๑ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิจัยป่าไม้ภาคใต้ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

๑๑.๒ กลุ่มงานพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

(ลงชื่อ) ผู้เขียนโครงการ
(นายสมบูรณ์ บุญยีน)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

(ลงชื่อ) ผู้เสนอโครงการ
(นายรัตน์ ไทยงาม)
(นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ)
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

(ลงชื่อ) ผู้ตรวจสอบโครงการ
(นายสุชาติ กิตยวงศา)
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

(ลงชื่อ) ผู้อนุมัติโครงการ
(นายประลอง ดำรงค์ไทย)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

กำหนดการฝึกอบรม
หลักสูตร การปลูกและการใช้ประโยชน์ไม้ไผ่อย่างยั่งยืน
ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐
ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิจัยป่าไม้ภาคใต้ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา

วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐		
๑๕.๐๐ – ๑๘.๐๐ น.	ลงทะเบียน	เจ้าหน้าที่หน่วยงาน
๑๘.๐๐ – ๑๙.๓๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐		
๐๗.๐๐ – ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน	เจ้าหน้าที่หน่วยงาน
๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.	พิธีเปิดการฝึกอบรม	อธิบดีกรมป่าไม้/ผู้แทน
๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐ น.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับไผ่ (รับประทานอาหารว่าง)	นายสุทัศน์ เล้าสกุล
๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	การจัดการสวนป่าไผ่	นายสุทัศน์ เล้าสกุล
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น.	การใช้ประโยชน์ไม้ไผ่อย่างคุ้มค่า (รับประทานอาหารว่าง)	นายวัลยุทธ เพ็ญวิวัฒน์ นางสาวปิยะวดี บัวจงกล
๑๕.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	การยืดอายุการใช้งานไม้ไผ่	นางมยุรี จิตต์แก้ว
๑๘.๐๐ – ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐		
๐๗.๐๐ – ๐๗.๓๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติ - การใช้ประโยชน์ไม้ไผ่อย่างคุ้มค่า - การยืดอายุการใช้งานไม้ไผ่ (รับประทานอาหารว่าง)	นายวัลยุทธ เพ็ญวิวัฒน์ และคณะ นางมยุรี จิตต์แก้ว และคณะ
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	

วัน/เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น.	ฝึกปฏิบัติ (ต่อ) - การใช้ประโยชน์ไม้ไผ่อย่างคุ้มค่า - การยืดอายุการใช้งานไม้ไผ่ (รับประทานอาหารว่าง)	นายวัลลุทธ เพ็ญวิวัฒน์ และคณะ นางมยุรี จิตต์แก้ว และคณะ
๑๘.๐๐ -๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐		
๐๗.๐๐ - ๐๗.๓๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	ศึกษาดูงานแปลงปลูกไผ่ สถานีวนวัฒนวิจัยสงขลา จังหวัดสงขลา (รับประทานอาหารว่าง)	นายสมบุรณ์ บุญเย็น และเจ้าหน้าที่สถานีฯ
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	สรุปผลการฝึกอบรม	
๑๕.๐๐ - ๑๕.๓๐ น.	รับประทานอาหารว่าง	
๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	ปิดการฝึกอบรม	

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม